

زیبایی، تجلی فضایی، انگاره زیبایی

مفهوم «زیبایی» در جهان بینی ایران باستان و اسلام*

دکتر شروین میرشاهزاده*

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۰/۰۲/۱۲

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۰/۰۴/۲۹

چکیده

بازشناسی انگاره زیبایی از نگرشی حکایت دارد که بر پشتوانه های فکری منبعث از ارزش های فرهنگی و بر شناسایی مضامین پایداری که سازنده کهن الگوهاست تاکید می نماید. نگرشی که فرآورده های معماری متأثر از آن راه، واجد توانمندی های لازم در پاسخگویی به نیازهای روحی آدمی در مواجهه با محیط می سازد. رضایتی حاصل انطباق پشتوانه های فرهنگی (مقولات ذهنی) و محیط ساخته شده (عینیت موجود). از این رو نحوه بروز زیبایی در معماری ایرانی، مقوله ای است قابل مطالعه زیرا در صورت هماوایی با پشتوانه های ذهنی ایرانی از زیبایی و فضا، می تواند موجبات حس انبساط خاطر از این مواجهه به همراه داشته باشد. در این پژوهش تنها بر پشتوانه های ذهنی (با اتکا بر یافته های موکد در جهان بینی و فرهنگ) تمرکز شده است. آنچه که در هر دو عرصه مورد تاکید باشد می تواند پرده از راز توانمندی مصادیق معماری در پاسخ به نیاز زیبایی بردارد.

واژه های کلیدی

زیبایی، جهان بینی، انگاره زیبایی، ایوان، فضای مرزی - پیوندی